

Oddelenie sťažností a petícií

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo 22/2020-pet.-1.17 40 255/2020	Vybavuje/kontakt Gašpierik 02 5956 2603	Dátum 14. augusta 2020
-----------------------	--	---	---------------------------

Vec

Petícia „Zastavme netransparentnú zonáciu Národného parku Muránska planina“ – oznámenie o výsledku vybavenia petície

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) bola dňa 6. júla 2020 postúpená z Úradu vlády SR petícia s názvom „Zastavme netransparentnú zonáciu Národného parku Muránska planina“ (ďalej len „petícia“), v ktorej ste určená ako osoba na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci. V petícii je vyjadrený postoj občanov regiónu, ktorí podporili petíciu a to, že sú zásadne proti zverejnenému zámeru vyhlásiť Národný park Muránska planina (ďalej len „NP Muránska planina“) a jeho zóny a návrhu Programu starostlivosti o NP Muránska planina, žiadajú zastaviť proces vyhlásenia NP Muránska planina, žiadajú prepracovať zámer vyhlásiť NP Muránska planina a zároveň žiadajú prehodnotiť súčasný stav NP Muránska planina ako prírodný park. Petícia obsahuje 433 podpisových hárkov s 7 251 podpismi občanov regiónu.

Vzhľadom na to, že petícia má charakter žiadosti, MŽP SR pri vybavovaní petície postupovalo podľa § 5 ods. 6 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“). Na základe posúdenia obsahu Vašej petície a na základe stanoviska vecne príslušného organizačného útvaru MŽP SR Vám zasielame nasledovné stanovisko a odpovede k vzneseným tvrdeniam a k požiadavkám uvedeným v sprievodnom liste a v petičných hárkoch.

1. TVRDENIA O NEZAMESTNANOSTI V REGIÓNE

„Žijeme v regióne s počtom takmer 34 500 občanov, z ktorých časť našla uplatnenie v lesnom hospodárstve, drevospracujúcom priemysle a iných oblastiach, ktoré ich priamo alebo nepriamo podporujú. Sme presvedčení, že navrhovaný zámer a návrh programu starostlivosti, ktorými sa navrhuje zásadné rozšírenie bezzásahového režimu na úkor dnešných hospodárskych lesov, spôsobí okamžité zvýšenie nezamestnanosti. Naš región územne zasahuje do štyroch okresov, z ktorých dva patria do najmenej rozvinutých okresov. Poukazujeme na štúdiu „Koľko stojí divočina“, vypracovanú Inštitútom environmentálnej politiky, ktorý je nezávislým analytickým útvarom MŽP SR, podľa ktorej vyhlásenie bezzásahového režimu aj v časoch expanzie ekonomického cyklu, spôsobí problémy so zamestnanosťou v niektorých vybraných regiónoch s vyššou mierou nezamestnanosti.“

Náš región má bohatú historickú tradíciu v lesnom hospodárstve, ktoré zamestnáva stovky vzdelaných odborníkov, ktorí vykonávajú svoju prácu vysoko profesionálne a nezaslúžia si, aby boli dehonestovaní. Historicky je dané, že človek na území Muránskej planiny hospodáril celé stáročia a nedotknuteľných lokalít je minimum. Väčšina lesov bola vypestovaná človekom a teraz tieto lesy chceme zaradiť do 5. stupňa ochrany (tzv. bezzásahová zóna). Ak lesníci dopestovali krásne, ochrany hodné lesy raz, tak to dokážu znova. Alebo naozaj niekto verí tomu, že uschnuté smrečiny dokážu plniť tak prepotrebné environmentálne služby, ako je napríklad zadržiavanie zrážkovej vody v lese, produkcia kyslíka či ukladanie uhlíka v dreve? To všetko dokáže len zdravý, zelený les. V neposednom rade sa v suchom lese zvyšuje ohrozenie turistov padajúcimi stromami.“

MŽP SR berie s rešpektom na vedomie obavy signatárov z možného zvýšenia nezamestnanosti v tomto regióne. Vplyvy na zamestnanosť budú spolu s ďalšími predpokladanými vplyvmi spresnené v doložke vybraných vplyvov, ktorú vypracúva MŽP SR spoločne so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) a ktorá je povinnou súčasťou materiálov predkladaných na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Súčinnosť poskytol aj Inštitút environmentálnej politiky MŽP SR, ktorý vypracoval v pripomienke petičného výboru uvedenú príručku „Koľko stojí divočina“ zameranú na všetky národné parky Slovenska a predpokladané dôsledky ich zonácie. Pre čo najkvalitnejšie spracovanie sú potrebné podklady od relevantných subjektov. Zatiaľ má MŽP SR k dispozícii údaje z Banskobystrického samosprávneho kraja týkajúce sa daní príjmov obcí v regióne. Na stretnutí dňa 2. júla 2020 prezentoval rezort pôdohospodárstva podrobnejšie podklady za hospodárenie lesných subjektov, ktoré zatiaľ neboli na MŽP SR dodané.

Ak disponujete podkladmi relevantnými pre zhodnotenie sociálnych vplyvov, vplyvov na zamestnanosť, podnikateľské prostredie a to negatívnych, či pozitívnych, MŽP SR tieto údaje uvíta a budú zohľadnené nielen pre dopracovanie uvedenej doložky vybraných vplyvov, ale aj na dopracovanie ďalších relevantných častí materiálov predkladaných na rokovanie vlády, ku ktorým má vždy verejnosť možnosť sa vyjadriť v rámci medzirezortného pripomienkového konania. Tieto kroky však v prípade Muránskej planiny môžu nasledovať až po aktuálnom prerokovaní a vyhodnotení všetkých písomných pripomienok a po ich zohľadnení v zmysle prerokovaní.

Na základe dostupných podkladov boli **zatiaľ vyčíslené odhady úbytku z daní z pozemkov**. Zámerom vyhlásiť NP Muránska planina a jeho zóny (územia európskeho významu SKUEV0225 Muránska planina, SKUEV0282 Tisovský kras, SKUEV0203 Stolica, SKUEV0204 Homola, SKUEV0728 Podpoľana) (ďalej len „zámer zonácie NP“) by došlo k zvýšeniu výmery lesných pozemkov v 5. stupni ochrany spolu o 9 733, 05 ha, z ktorej 4 763,06 ha je v kategórii hospodárskych lesov. Zvýšenie výmery lesných pozemkov v 5. stupni ochrany sa týka k. ú. Čierna Lehota, Rejdová, Muránska Zdychava, Revúčka, Telgárt, Šumiac, Muránska Huta, Muráň, Valkovňa, Pohorelá, Heľpa, Zavadka nad Hronom, Polomka, Pohronská Polhora, Tisovec. Naopak, k navýšeniu výmery hospodárskych lesov do 5. stupňa ochrany nedôjde v k. ú. Pohorelá, Revúca a Telgárt. **Predpokladaný ročný úbytok príjmu obcí na výmere 4 763 ha v navýšovanej A zóne je 43 405,42 €** (podľa údajov o príjme obcí z Banskobystrického samosprávneho kraja), **resp. 31 475,73 €** (podľa analýzy Inštitútu environmentálnej politiky MŽP SR) **spolu pre všetky dotknuté katastrálne územia**. V doložke vybraných vplyvov bude uvedené, ako budú tieto úbytky kompenzované.

Zámerom zonácie NP sa **predpokladá zníženie zamestnanosti lesníkov na uvedenej výmere 9 733 ha** najmä z pohľadu externých dodávateľov prác, ktorí v súčasnosti vykonávajú zalesňovanie, výchovu mladých porastov (prerezávky, čistky, plecí rub), či obnovu porastov (vykonávanie obnovných rubov). **Celkový predpokladaný počet pracovných miest v dotknutej oblasti je podľa analýzy Inštitútu environmentálnej politiky 119.**

Túto stratu pracovných miest je možné čiastočne **kompenzovať uplatnením pracovníkov pri zabezpečovaní prírody blízkeho obhospodarovania lesov v rámci navrhovanej B zóny NP Muránska planina** so 4. stupňom ochrany podľa § 15 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) a C zóny s 3. stupňom ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z. Zníženiu zamestnanosti je možné zamedziť „**rekvalifikáciou**“ **pracovníkov pôsobiacich v lesníctve**, nakoľko zmena hospodárenia vzhľadom na náročnosť navrhovaného manažmentu chráneného územia by vyžadovala takú istú (ak nie väčšiu) pracovnú silu. Územie si taktiež vyžaduje zamestnať **ďalších ľudí v oblasti turizmu a ochrany prírody** s uplatnením v strážnej službe, pri rekonštrukcii a stavbe chodníkov, zariadení, turistickej infraštruktúry a označovania území, či poskytovaní sprievodcovských a iných služieb pre návštevníkov územia. Odborní zamestnanci by sa zaoberali intenzívnejšie zberom a vyhodnocovaním dát a iných poznatkov z terénu.

Zámerom MŽP SR nie je ukončenie tradície lesníctva v Muránskej planine, ale v navrhovanej B a C zóne dôsledné uplatnenie prírody blízkeho obhospodarovania lesa, ktoré je podľa § 14 ods. 1 písm. l) zákona č. 543/2002 Z. z. ako jediné možné v rámci národných parkov. Toto má aj v podmienkach Slovenska preukázateľne lepšie výsledky jednak z hľadiska ekologickej stability porastov, ako aj z ekonomického hľadiska, v oboch prípadoch v dlhodobom horizonte.

Zvýšenie výmery s 5. stupňom ochrany na ploche 9 205 ha bude mať prínosy vo viacerých smeroch. V A zóne sa postupne vytvoria ďalšie stabilné lesné porasty s prirodzeným zastúpením druhov drevín a štruktúrou porastov, ktoré budú **odolnejšie voči dôsledkom zmeny klímy**, ktoré so sebou prinášajú negatívne vplyvy na obyvateľstvo i pre lesné hospodárenie v okolitom území. Zároveň budú poskytovať priaznivé stanovištné podmienky pre výskyt viacerých chránených druhov európskeho a národného významu, či ďalších vzácnych druhov živočíchov a rastlín (vrátane húb, lišajníkov a machorastov), pričom mnohé tieto druhy sú viazané na mŕtve drevo a staré stromy a napomáhajú prírodným procesom. Spadnuté stromy v porastoch okrem iného **tvoria prirodzenú ochranu mladých drevín pred ohryzom zverou, napr. umožňujú lepšiu prirodzenú obnovu jedle.** V biotope hlucháňa hôrneho a ďalších druhov vytvárajú **ochranu mláďat pred predátormi. Zabráňujú tiež vysychaniu a následnej erózii pôdy.**

K téme „**uschnutých smrečín**“, ktoré sú dôsledkom disturbancií ako podkôrny hmyz a víchrice, uvádzame **príklad prírodnej rezervácie Fabova hoľa**, ktorá je aj aktuálne v 5. stupni ochrany. Tu smrekové porasty síce z väčšej časti vyschli, resp. došlo k ich vyvráteniu, avšak na rozdiel od plôch mimo tejto rezervácie, kde bolo drevo poškodené podkôrnikovou a veternou kalamitou spracované a kde následne vznikli holiny, tu **dochádza k prirodzenej obnove lesa.** Pritom nenastali zásadné zmeny v druhovej skladbe drevín a bylín, pribudli druhy viazané na mŕtve drevo, napr. tu bol nedávno zaznamenaný výskyt machorastu kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*), druhu európskeho významu, ktorý je existenčne viazaný na rozkladajúce sa mŕtve drevo. Naproti tomu v holinách mimo tejto prírodnej rezervácie, kde bola spracovaná drevná hmota, došlo k výraznej zmene vegetácie – vzniku rúbaniskových spoločenstiev.

Obnovený prirodzený les podporuje nielen biodiverzitu a ekologickú stabilitu, či viazanie uhlíka. **Z pohľadu obyvateľov regiónu je určite oveľa podstatnejšie, že obnovený prirodzený les poskytuje kvalitnejšie rekreačné funkcie, zabezpečuje ochranu kvality pitnej vody, výdatnosť vodných zdrojov a tokov, či ochranu proti záplavám a proti suchu.**

2. TVRDENIA O NETRANSPARENTNOSTI A AROGANCIE MOCI PRI VYHLASOVANÍ ZÁMERU

„Petíciou poukazujeme, že vyhlásený zámer a návrh programu starostlivosti je v zásadnom rozpore s dohodami vlastníkov uzatvorených počas prípravného procesu zonácie z rokov 2016 – 2018. Myslíme si, že k vypracovaniu takýchto strategických dokumentov by sa malo pristúpiť

vysoko zodpovedne, starostlivo a s náležitou odbornosťou a komunikáciou. Vyhovárание sa zástupcov Štátnej ochrany prírody, Správy Národného parku Muránska planina v znení: „... museli sme sa prispôbiť novej legislatíve účinnnej od 1.1.2020“ nie je na mieste a je v absolútnom rozpore so zodpovednosťou, starostlivosťou a bez náležitej odbornosti, bez zohľadnenia relevantných dopadov na región s vysokou mierou nezamestnanosti.

Obraciame sa na Vás, členov vlády Slovenskej republiky, aby ste pri vyhlasovaní rozšírenia a novej zonácie Národného parku Muránska planina brali do úvahy Ústavu Slovenskej republiky, podľa ktorej „štátna moc pochádza od občanov, ktorý ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov, alebo priamo.“ Je nevyhnutné starostlivo zvažovať existenciu verejného záujmu, a takéto obmedzenie zo strany štátu musí vždy rešpektovať spravodlivú rovnováhu medzi všeobecným záujmom na strane jednej a ochranou práva žiť, pracovať a pôsobiť v našom regióne, na strane druhej.“

O pripravovanej zonácii NP Muránska planina informovala ŠOP SR – Správa NP Muránska planina dotknuté subjekty v rokoch 2016 – 2018. Predmetom aktuálneho nesúhlasu, ktorý vyústil do petície, bola predovšetkým zmena oproti pôvodne rokovanému rozsahu hraníc a vymedzeniu zóny A, t. j. území v 5. stupni ochrany podľa § 16 zákona č. 543/2002 Z. z. Na jednotlivých rokovaníach v roku 2020 (po zverejnení zámeru zonácie NP) boli vysvetľované podrobnosti, o aké zmeny ide. Celkovo ide predovšetkým o nasledovné zmeny:

- **Do zóny A boli (nad rámec v súčasnosti platného 5. stupňa ochrany) zaradené pozemky na výmere 9 205 ha, ktoré sú vo vlastníctve štátu a v správe Lesov Slovenskej republiky, š. p. Neštátne pozemky boli zaradené na výmere 930 ha, z čoho podľa informácií ŠOP SR – Správy NP Muránska planina na 898 ha došlo aj pri predrokovaniach v rokoch 2016 – 2018 k vzájomnej dohode. To znamená, že nad rámec dohôd boli z neštátnych pozemkov do 5. stupňa ochrany zaradené pozemky vo výmere 32 ha.** Ide o lokality, kde prevažujú prirodzené ekosystémy alebo človekom málo pozmenené ekosystémy a kde je 5. stupeň ochrany potrebný pre zachovanie a umožnenie nerušeného priebehu prírodných procesov.
- **Do zóny B, kde platí podľa § 15 zákona č. 543/2002 Z. z. 4. stupeň ochrany, boli zaradené (nad rámec v súčasnosti platného 4. stupňa ochrany) pozemky na výmere 5 718 ha, z toho 4 930 ha v správe Lesov Slovenskej republiky, š. p. a 788 ha vo vlastníctve neštátnych subjektov, kde bola podľa informácií ŠOP SR – Správy NP Muránska planina na výmere 211 ha predchádzajúca dohoda** v rokoch 2016 – 2018. Ide o lokality s prevahou človekom čiastočne pozmenených ekosystémov a 4. stupeň je potrebný pre manažovanie lokalít, ktoré sú vymapované ako biotopy hlucháňa hôrneho.
- **V zóne C platí podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z. 3. stupeň ochrany, ktorý dosiaľ platil na území celého NP Muránska planina, mimo území s vyšším stupňom. V súčasnosti platí 3. stupeň ochrany na ploche 17 490,68 ha, v návrhu zonácie C zónu tvorí 5 867 ha.** Tu treba uviesť, že tam, kde v súčasnosti platí 3. stupeň ochrany a v návrhu zonácie je zaradený do C zóny, a teda de facto nedochádza k zmene oproti súčasnému stavu, ŠOP SR – Správa NP Muránska planina s vlastníkom, správcom a obhospodarovateľom pozemkov nemala predrokovania.
- V zmysle zámeru zonácie NP Muránska planina by došlo k zvýšeniu výmery NP Muránska planina z 20 338 na 25 018 ha, ale aj k zníženiu výmery ochranného pásma z 21 716 ha na 14 393 ha (v ochrannom pásme NP platí 2. stupeň ochrany). Vylúčené boli časti, ktoré nie sú nevyhnutné pre plnenie funkcie ochranného pásma národného parku, ako aj o tri maloplošné chránené územia zaradené v kategórii prírodná rezervácia – Trstie, Rosiarka a Bacúšska jelšina, ktorých územná ochrana je v súčasnosti zabezpečená a ich vyradením z ochranného pásma nedôjde k ich ohrozeniu.

Z uvedeného vyplýva rozsah navrhovaných zmien, ako aj miera ich prerokovania s dotknutými subjektmi v minulosti. **Obmedzenia boli navrhnuté predovšetkým na štátnych pozemkoch, čo logicky vyplýva z ich vysokého podielu v rámci NP Muránska planina. Na väčšine pozemkov neštátnych subjektov došlo v rokoch 2016 – 2018 k dohode. Na rokovaníach v roku 2020 bol, resp. ešte aj bude priestor pre vysvetlenie ďalších skutočností, ktoré na základe návrhu Projektu ochrany NP Muránska planina a jeho ochranného pásma (územie európskeho významu SKUEV0225 Muránska planina, SKUEV0282 Tisovský kras, SKUEV0203 Stolica, SKUEV0204 Homoľa, SKUEV0728 Podpoľana) (ďalej len „projekt ochrany NP Muránska planina“) a návrhu Programu starostlivosti o Národný park Muránska planina (územia európskeho významu SKUEV0225 Muránska planina, SKUEV0282 Tisovský kras, SKUEV0203 Stolica, SKUEV0204 Homoľa, SKUEV0728 Podpoľana a SKUEV0285 Alúvium Muráňa) a Chránené vtáčie územie SKCHVU017 Muránska planina – Stolica na roky 2020 – 2049) (ďalej len „návrh programu starostlivosti o NP/CHVÚ“) neboli úplne jasné hlavne vo vzťahu k jednotlivým dotknutým subjektom.**

NP Muránska planina je v poradí tretím národným parkom na Slovensku, pre ktorý by mala byť prijatá zonácia a prvým, kde sú uplatnené **nové pravidlá na 50 % výmery územia v 5. stupni ochrany**, v súlade s medzinárodnými kritériami. Aj preto tento zámer vzbudil pozornosť verejnosti a je dobré, že sa o ňom diskutuje. **MŽP SR je presvedčené, že dialóg bude v ďalšej fáze konštruktívny a nájdeme riešenie, aby zámer zonácie neprinášal len obmedzenia, ale bol príležitosťou pre rozvoj regiónu so súčasným zachovaním jeho tradícií a jedinečnosti.**

3. TVRDENIA O PORUŠENÍ VLASTNÍCKEHO PRÁVA GARANTOVANÉHO ÚSTAVOU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

„Upozorňujeme, že prebiehajúce konanie týkajúce sa vyhlásenia Národného parku Muránska planina a jeho zonácie, predložený zámer a návrh programu starostlivosti je protiústavný, nerešpektujúci základné ľudské práva garantované Ústavou Slovenskej republiky. Obmedzenie našich subjektívnych práv je realizované výrazne nad nevyhnutnú mieru, čo zjavne porušuje zákonné požiadavky a požiadavky zakotvené v čl. 20 ods. 4 Ústavy. Neexistuje žiadny legitímny dôvod pre takýto postup. Obmedzenie sa vzťahuje tak na nás, ako vlastníkov lesných a nelesných pozemkov, ako aj vlastníkov rekreačných chat, ktorých okolie a prístupové cesty k nim, majú byť zaradené do 5. stupňa ochrany.“

MŽP SR odmieta všetky tvrdenia signatárov petície o porušovaní Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) zo strany orgánov ochrany prírody. Signatári petície nepoukazujú na konkrétne porušenia základných ľudských práv, keďže k takému porušeniu zo strany orgánov ochrany prírody nedošlo. **Orgány ochrany prírody postupujú v súlade s čl. 20 ods. 3 Ústavy SR**, podľa ktorého *„nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu“* a s **čl. 44 ods. 4 Ústavy SR**, podľa ktorého *„Štát dbá o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov“*.

MŽP SR je názoru, že zámer zonácie NP, ako aj návrh programu starostlivosti o NP/CHVÚ, nastoľuje spravodlivú **rovnováhu medzi právom vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a právom na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 Ústavy SR** a že k obmedzeniu vlastníckeho práva dochádza v súlade s Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zmena NP Muránska planina a jeho navrhovaná zonácia obmedzuje vlastnícke právo účelne, primerane a vo verejnom záujme.

V prípade obmedzenia bežného obhospodarovania majú dotknuté subjekty nárok na náhradu. ŠOP SR navrhla v projekte ochrany NP Muránska planina a aj v návrhu programu starostlivosti o NP/CHVÚ **rozsah, spôsob a výšku náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania.** Tieto boli niektorými subjektmi pripomienkované z hľadiska foriem i výšky náhrad. Čo sa týka formy náhrady, **proces prerokovania je príležitosťou pre získanie**

informácií o záujme o prenájom či výkup pozemkov. MŽP SR za predchádzajúce roky odsúhlasilo viaceré ponuky na výkup pozemkov a informovalo Ministerstvo financií Slovenskej republiky o zvýšených nárokoch na náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania práve v NP Muránskaplanina.

MŽP SR tiež považuje za potrebné upozorniť na vybrané podmienky, kedy zákaz činností podľa zákona č. 543/2002 Z. z. neplatí alebo na činnosť ktorých sa nevyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, prípadne činnosť ktorých môže orgán ochrany prírody **povolit' výnimku zo zákazu činnosti:**

- V zónach A, B a C **zákaz jazdiť a stáť** s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemkoch **za hranicami zastavaného územia** obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru (§ 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z.) **a zákaz vchádzať alebo jazdiť** na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy (§ 13 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z.) **sa nevzťahujú na vjazd alebo státie vozidla** slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo **vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku**, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz (§ 13 ods. 3 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z.). Tieto zákazy (§ 13 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 543/2002 Z. z.) **sa nevzťahujú na vjazd alebo státie vozidla na miesta**, ktoré okresný úrad v sídle kraja **vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu** týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce (§ 13 ods. 3 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z.) a rovnako **sa nevzťahuje** na vjazd alebo státie vozidla, ak jeho vjazd alebo státie boli **povolené podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch** v znení neskorších predpisov (§ 13 ods. 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z.).
- V zónach A, B a C **zákaz pohybovať sa mimo vyznačeného** turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce (§ 14 ods. 1 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z.) **neplatí na pohyb** v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom **práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva** a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a **vlastníka, správcu a nájomcu** pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz (§ 14 ods. 3 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z.). Rovnako **neplatí** na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja **vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu** týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce. Tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 14 ods. 3 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z.).
- V zónach A, B a C **zákaz táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia** obce (§ 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z.), **zákaz organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie**, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie (§ 14 ods. 1 písm. e) zákona č. 543/2002 Z. z.), **zákaz použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty**, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovajú hudbu mimo uzavretých stavieb (§ 14 ods. 1 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z.), **zákaz vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov** mimo uzavretých stavieb (§ 14 ods. 1 písm. g) zákona č. 543/2002 Z. z.) a **zákaz zbierať rastliny vrátane ich plodov** (§ 14 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z.) **neplatia na miestach**, ktoré okresný úrad v sídle kraja **vyhradí**

návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce. Tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 14 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z.).

- V zónach A, B a C **zákaz zbierať** rastliny vrátane ich plodov (§ 14 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z.) **neplatí na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku**, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz (§ 14 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z.).
- V zónach A, B a C **zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí**, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu (§ 14 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z.).
- V zóne C **súhlas orgánu ochrany prírody na pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat** na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek, umiestnenie košiar, stavby a iného zariadenia na ich ochranu (§ 13 ods. 2 písm. e) zákona č. 543/2002 Z. z.) **sa nevyžaduje**, ak ide o činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo, ktoré sa vykonávajú v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny (§ 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z.) **alebo** orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky alebo vydanie súhlasu, **vopred písomne určí**, že činnosť je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo (§ 29 ods. 1 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z.).
- V zóne B **zákaz umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat** (§ 15 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z.) **neplatí** a **súhlas** na pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek (§ 15 ods. 2 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z.) **sa nevyžaduje** na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja **vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest** na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce (§ 15 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.) **alebo** ak ide o činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo, ktoré sa vykonávajú v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny (§ 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z.) **alebo** orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky alebo vydanie súhlasu, **vopred písomne určí**, že činnosť je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo (§ 29 ods. 1 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z.).
- V zóne A na **zákaz umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat** (§ 15 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z.) a na **zákaz pást', napájať, preháňať alebo nocovať hospodárske zvieratá** (§ 16 ods. 1 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z.) **môže orgán ochrany prírody povoliť** výnimku zo zákazu činnosti z dôvodov záujmu ochrany prírody a krajiny a ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany, ak napríklad ide o vykonanie činností, ktorými nedôjde k zmene prírodného prostredia (§ 29 ods. 4 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z.).

Ako bolo diskutované na rokovaníach v roku 2020, ani v 5. stupni ochrany nie sú proti záujmom ochrany viaceré činnosti, napr. preháňanie stád, či využívanie existujúcich ciest, ktoré nemôžu byť automaticky vyňaté ako výnimky zo zákazu, ale je možné buď ich vyhradiť alebo uplatniť výnimku podľa § 29 zákona č. 543/2002 Z. z. Vyhradené miesta aktuálne identifikuje ŠOP SR – Správa NP Muránska planina a v čo najskoršom termíne budú zverejnené na úradných tabuliach obcí i okresného úradu v sídle kraja.

4. TVRDENIA O NEREŠPEKTOVANÍ HISTÓRIE REGIÓNU A JEJ TRADÍCIÍ

„Ochrana prírody je hodnota našich predkov, ktorú ľudia u nás dostávali už s materským mliekom. Bez zodpovednej ochrany nášho prírodného dedičstva by sa nevytvorila táto obrovská prírodná hodnota, ktorú už dnes bez akejkoľvek regulácie chránime pre budúce generácie. Naopak, navrhovaná regulácia zo strany Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky túto tradíciu zabíja.“

Podľa čl. 44 ods. 2 Ústavy SR je každý povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. **Orgány ochrany prírody pri vyhlasovaní zámeru zonácie NP pristupujú a naďalej aj budú pristupovať k histórii tohto regiónu a jeho tradíciám s rešpektom a úctou. MŽP SR si je vedomé, že Muránska planina je jedinečným miestom nielen vďaka prírodným hodnotám, ale aj vďaka dlhoročnému obhospodarovaniu, hlavne extenzívnej pastve či koseniu.** Rovnako je jedinečný chov koní. Príležitosti je potrebné uchopiť veľmi citlivo, aby región nestratil svoju jedinečnosť a výnimočný ľudský potenciál bol využitý.

5. POŽIADAVKA Č. 1

„Sme zásadne proti zverejnenému zámeru vyhlásiť Národný park Muránska planina a jeho zóny a návrhu Programu starostlivosti o Národný park Muránska planina, ktoré boli oznámené Okresným úradom v Banskej Bystrici, odborom starostlivosti o životné prostredie, č. j. OU-BB-OSZP1-2020/007031-3-Ku zo dňa 24.01.2020.“

Zámer zonácie NP vychádza z odborných poznatkov o výskyte biotopov a druhov európskeho aj národného významu, ktoré sú predmetom ochrany NP Muránska planina. Podkladom pre vypracovanie zámeru zonácie NP bol projekt ochrany NP Muránska planina, ktorý vypracovala ŠOP SR ako odborne spôsobilá osoba podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z. Projekt ochrany je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny podľa § 54 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. a § 23 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Zoznam publikácií, ktoré sú zdrojom odborných poznatkov, je uvedený v kapitole 8.1. *„Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov“* projektu ochrany NP Muránska planina.

Takmer celé územie NP Muránska planina a jeho ochranného pásma je **súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000**. Prekrýva sa s Chráneným vtáčím územím (CHVÚ) **Muránska planina – Stolica** vymedzeným v zmysle smernice o ochrane voľne žijúceho vtáctva¹ a vyhláseným vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 439/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Muránska planina – Stolica a tiež s vyššie uvedenými **územiami európskeho významu (ÚEV)** vymedzenými podľa smernice o ochrane biotopov². V zmysle článku 12 smernice o ochrane voľne žijúceho vtáctva a článku 17 smernice o ochrane biotopov podávajú členské štáty EÚ v 6 ročných intervaloch správy³ o druhoch a biotopoch európskeho významu. Cieľom smernice o ochrane biotopov je zachovať a, kde je potrebné, **obnoviť priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu**, ktorý sa hodnotí v správach podľa smernice o ochrane biotopov na úrovni biogeografických oblastí, v prípade Muránskej planiny ide o alpský biogeografický región. Zo smernice o ochrane biotopov vyplýva záväzok **stanoviť pre každé ÚEV ciele ochrany, opatrenia na ich dosiahnutie a vyhlásiť ich za chránené územia**. Tieto záväzky plynúce z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii (EÚ) sú premietnuté do národnej legislatívy i strategických dokumentov Slovenskej republiky.

Uvedené územie je zároveň významné z pohľadu **výskytu hlucháňa hôrneho, ktorého areál výskytu zaberá približne 25 – 30 % z CHVÚ Muránska planina – Stolica**. Plošne najväčšia oblasť výskytu druhu je centrálna časť Muránskej planiny. Vo východnej časti zaberá hrebeňovú

¹ smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva

² smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín

³ <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=15&lang=sk>

časť Stolických vrchov, na západe hrebeňovú časť masívu Fabovej hole (vrátane prírodnej rezervácie Fabova hoľa). CHVÚ Muránska planina – Stolica patrí medzi lokality jadrovej populácie hlucháňa hôrneho na Slovensku. Za jadrovú (zdrojovú) populáciu hlucháňa hôrneho v západných Karpatoch možno označiť prepojené lokálne populácie v šiestich geomorfologických celkoch – v Tatrách, Nízkych Tatrách, Veľkej Fatre, Veporských vrchoch (podcelok Fabova hoľa), Spišskogemerský kras (podcelok Muránska planina) a Stolických vrchoch. **Početnosť druhu v CHVÚ Muránska planina – Stolica sa odhaduje na 25 až 30 reprodukčných párov**, resp. reprodukcie schopných kohútov. Jeho biotopy boli v posledných rokoch hlavne vplyvom náhodnej ťažby zmenené a došlo k fragmentácii vhodných lokalít a celkovo sa tak areál druhu znižuje do posledných refúgií. Európska komisia v roku 2017 začala proti Slovenskej republike konanie, pričom v júli 2020 rozhodla o podaní žaloby na Európsky súdny dvor.

Oznámením zámeru zonácie NP sa predmetom (druhom a biotopom európskeho a národného významu) zabezpečila ochrana podľa § 50 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z., podľa ktorého *„Vlastník, správca a nájomca pozemku, ktorí sú dotknutí podmienkami ochrany určenými v zámere, sú povinní odo dňa oznámenia zámeru až do vyhlásenia časti prírody za chránenú bezodkladne informovať o plánovaných činnostiach, ktoré môžu byť v rozpore s podmienkami ochrany určenými v zámere. Ak to vyžaduje záujem ochrany prírody a krajiny, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť o určení podmienok na vykonávanie tejto činnosti alebo ju zakázať. Tieto podmienky platia najdlhšie do vyhlásenia časti prírody a krajiny za chránenú. Ak v dôsledku určenia podmienok vykonávania činnosti alebo jej zákazu dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vzniká nárok na finančnú náhradu podľa § 61e prvým dňom po právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany prírody.“*

Z uvedeného vyplýva, že zámer zonácie NP bol oznámený v záujme zachovať alebo zlepšiť stav predmetov ochrany v území vo vzťahu k stavu biotopu alebo druhu na úrovni alpského biogeografického regiónu, v zmysle záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v EÚ a v súlade s § 50 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z., podľa ktorého *„orgán ochrany prírody je povinný oznámiť zámer na základe predloženého projektu ochrany.“* Stanoviskom MŽP SR je tiež, že okresný úrad v sídle kraja zverejnením zámeru zonácie NP dodržal zákon č. 543/2002 Z. z. a predbežne zabezpečil zachovanie alebo zlepšenie predmetov ochrany NP Muránska planina.

MŽP SR tiež uvádza, že v súčasnosti **prebieha postupná zonácia národných parkov Slovenska aj na základe aktuálneho Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky**, podľa ktorého *„Navrhujeme takú zonáciu národných parkov, ktorá zabezpečí ich účinnú ochranu s ohľadom na medzinárodné kritériá IUCN. Rozsah zón bez ľudských zásahov bude totožný s 5. stupňom ochrany prírody a bude tvoriť najmenej 50 % rozlohy územia.“* Rovnako **podľa Stratégie environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)** *„V prehodnotených národných parkoch, zaradených do manažmentovej kategórie II chránených území podľa Medzinárodnej únie pre ochranu prírody (IUCN), budú jadrovú zónu tvoriť územia bez zásahov človeka, ktorých rozloha do roku 2025 dosiahne 50 % celkovej rozlohy národného parku a 75 % tejto rozlohy do roku 2030“*.

Na záver MŽP SR považuje za potrebné zdôrazniť, že **zámer zonácie NP Muránska planina je krokom pre konkrétne naplnenie záväzkov štátu v súlade s legislatívou i programovým vyhlásením, schválenými vládou aj Národnou radou Slovenskej republiky**. MŽP SR spoločne so ŠOP SR má záujem o súčinnosť s dotknutými subjektmi.

6. POŽIADAVKA Č. 2

„Žiadame zastaviť proces vyhlásenia Národného parku Muránska planina.“

Stanoviskom MŽP SR je, že v súčasnosti nie je možné zastaviť proces vyhlásenia NP Muránska planina, jeho zón a ochranného pásma, keďže práve prebieha prerokovanie podaných pripomienok podľa § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z., podľa ktorého *„Orgán*

ochrany prírody je povinný najneskôr do 30 dní pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal; ak ide o vyjadrenie k možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania, orgán ochrany prírody je povinný prerokovať toto vyjadrenie najneskôr do 60 dní a v prípade súhlasu vlastníka s navrhovaným spôsobom poskytnutia náhrady vyzvať ministerstvo alebo ním poverenú organizáciu ochrany prírody, alebo správcu majetku štátu dotknutých navrhovaným spôsobom náhrady, aby s vlastníkom prerokovali podmienky poskytnutia náhrady a v prípade dohody s ním uzavreli zmluvu o budúcej zmluve o poskytnutí náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61a až 61d.“ Podľa § 104h ods. 2. zákona č. 543/2002 Z. z. „Lehoty na vykonanie úkonov podľa tohto zákona, ktorými sú prerokovanie (§ 50 ods. 4) a miestne zisťovanie (§ 101 ods. 1), neplynú v čase odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona až do odvolania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19.“

MŽP SR je názoru, že je aj v záujme dotknutých subjektov pokračovať v rokovaníach. Pri prerokovaníach bolo často zistené, že subjekty nie sú zámerom zonácie NP Muránska planina obmedzené, nakoľko sa na pozemkoch v ich vlastníctve nedochádza k zvýšeniu stupňa ochrany, resp. vo viacerých prípadoch boli pozemky pri úprave hranice v zmysle projektu ochrany NP Muránska planina vylúčené z územia NP Muránska planina či jeho ochranného pásma. Z toho MŽP SR usudzuje, že **mnohé pripomienky pramenili z nedostatočnej informovanosti o prerokovaných dokumentoch a vzájomnej komunikácie. Podané pripomienky sú postupne vyhodnocované, v závislosti od prerokovania s pripomienkujúcimi subjektmi a následne im toto vyhodnotenie bude sprostredkované. Zároveň ŠOP SR – Správa NP Muránska planina v súčinnosti s Banskobystrickým krajom pripravuje návrh koncepcie rozvoja turizmu v Národnom parku, ktorý bude predstavený verejnosti.**

MŽP SR tiež považuje za potrebné zdôrazniť, že ak **dochádza k obmedzeniu obhospodarovania, majú subjekty nárok na náhradu.** V prípade zastavenia procesu by bola ukončená predbežná ochrana lokalít, čo by z pohľadu Európskej komisie mohlo byť vnímané negatívne z pohľadu ochrany lokalít hlucháňa hôrneho.

MŽP SR súčasne uvádza, že **berie na vedomie požiadavku signatárov petície na zastavenie procesu vyhlásenia NP Muránska planina a že vyhodnotí ďalší postup po ukončení vyhodnocovania pripomienok** podaných podľa § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. Ako bolo uvedené vyššie, orgány ochrany prírody a krajiny spoločne so ŠOP SR využívajú proces prerokovania aj na získanie podkladov na spracovanie doložky vybraných vplyvov. Táto obsahuje aj vplyvy na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť, čo patrilo k požiadavkám pripomienkujúcich subjektov.

7. POŽIADAVKA Č. 3

„Žiadame prepracovať zámer vyhlásiť Národný park Muránska planina a jeho zón a návrh Programu starostlivosti o Národný park Muránska planina za účasti odborníkov i verejnosti a v súlade s platnou legislatívou s cieľom minimalizácie sociálno-ekonomických dopadov v oblasti zamestnanosti, najmä udržania pracovných miest v lesníckych a drevospracujúcich činnostiach, ako aj z pohľadu z pohľadu cestovného ruchu a turizmu, ale aj celkového využívania územia regiónu patriaceho do k najmenej rozvinutým regiónom Slovenska.“

MŽP SR zastáva názor, že v súčasnosti prebiehajúci proces prerokovania podaných pripomienok podľa § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. **je príležitosťou na následné spresnenie dokumentácie ochrany prírody a krajiny, ktorým je aj návrh programu starostlivosti o NP/CHVÚ, na spresnenie možných sociálno-ekonomických vplyvov, ako aj rámcového dokumentu k rozvoju vhodných foriem cestovného ruchu v NP Muránska planina a jej okolia. Zámer zonácie NP Muránska planina ani návrh programu starostlivosti o NP/CHVÚ neboli zamerané proti rozvoju regiónu. V prípade obhospodarovania lúk a pasienkov je v nich**

navrhnuté zachovanie extenzívneho obhospodarovania pozemkov, ktoré je kľúčové z hľadiska ochrany biodiverzity i krajiny. Cieľom je aj ďalšia podpora chovu norika muránskeho, ktorý patrí medzi symboly Muránskej planiny a má veľký potenciál využitia v ponuke turistického využitia, ako aj v práci v lese. **Zmenou je spôsob lesného hospodárenia**. Ako je uvedené vyššie, už v súčasnosti je možné v národnom parku len prírode blízke hospodárenie v lesoch, ktoré je náročnejšie na pracovnú silu (a už teraz je na výmere 17 694 ha pozemkov aktuálnej výmery NP Muránska planina mimo 5. stupňa ochrany). Piaty stupeň ochrany na 12 478 ha lesných pozemkoch by znamenal úbytok pracovných príležitostí spojených s ťažbou drevnej hmoty, avšak uplatnenie tejto pracovnej sily sa predpokladá v ďalších oblastiach. Podrobnejšie je uvedené v stanovisku MŽP SR v bode 1. k tvrdeniam signatárov petície k nezamestnanosti v regióne.

ŠOP SR – Správa NP Muránska planina v závislosti od prerokovania pripomienok dotknutých subjektov podľa § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. v súčinnosti s MŽP SR spresní predkladanú dokumentáciu ochrany prírody.

8. POŽIADAVKA Č. 4

„Zároveň žiadame prehodnotiť súčasný Národný park Muránska planina v zmysle § 20a zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ako prírodný park, čomu územie Muránskej planiny plne zodpovedá.“

V zmysle § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. definuje **národný park** ako „Rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 10 000 ha, prevažne s ekosystémami podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou alebo v jedinečnej a prirodzenej krajinskej štruktúre, tvoriace najvýznamnejšie prírodné dedičstvo, v ktorom je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti“. Táto definícia je v súlade s definíciou NP ustanovenou IUCN, podľa ktorej ide o prírodné alebo ľudskou činnosťou minimálne pozmenené veľkoplošné územie, ktoré je vyčlenené na ochranu prírodných procesov ako aj na ochranu pre dotknuté územie typických druhov, a ktoré možno využívať aj pre duchovné, vedecké, vzdelávacie, rekreačné účely. Takéto využívanie národného parku však musí byť v súlade s požiadavkami ochrany tohto územia. Podľa Príručky k prideleniu manažmentových kategórií chránených území podľa IUCN (ŠOP SR, december 2014) v kapitole 3.3.1 „**voľba kategórie chráneného územia podľa IUCN sa primárne vykonáva s ohľadom na cieľ manažmentu**, to znamená, že sa vzťahuje viac na ciele starostlivosti než na súčasný stav územia. Ak chránené územie neplní svoj cieľ, nemala by sa tým ospravedlňovať následná zmena kategórie (ale naopak by sa malo zvýšiť úsilie na zabezpečenie manažmentu)“.

V zmysle § 20a zákona č. 543/2002 Z. z. definuje **prírodný park** ako „Rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 500 ha, prevažne s ekosystémami pozmenenými ľudskou činnosťou, ktoré tvoria biocentrá nadregionálneho významu, alebo ktoré sú dôležité pre zabezpečenie priaznivého stavu biotopov európskeho významu, biotopov národného významu, biotopov druhov európskeho významu alebo biotopov druhov národného významu, môže vláda vyhlásiť za prírodný park“.

V súlade s aktuálnym Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky a Envirostratégiou 2030, ako aj v zmysle § 30 ods. 4 písm. a) a b) zákona č. 543/2002 Z. z. „a) zóna A ustanoví najmä na časti územia s prevahou prirodzených ekosystémov alebo človekom málo pozmenených ekosystémov, kde cieľom je zachovať a umožniť v nich nerušený priebeh prírodných procesov; zóna A sa spravidla ustanoví najmenej na polovici územia národného parku, b) zóna B ustanoví najmä na časti územia s prevahou človekom čiastočne pozmenených ekosystémov, kde cieľom je dosiahnuť stav, ktorý zodpovedá prirodzeným ekosystémom; zóna B sa spravidla ustanoví tak, aby spolu so zónou A boli vymedzené najmenej na troch štvrtinách územia národného parku“.

MŽP SR považuje Muránsku planinu za výnimočné územie z európskeho i národného hľadiska (napr. veľmi vysoká biodiverzita druhov a spoločenstiev v rámci Západných Karpát), ktoré plne zodpovedá definícii národného parku. Prekategorizovanie na prírodný park by ohrozilo prestíž a potenciál rozvoja tohto regiónu.

Záverom si dovoľujeme zdôrazniť **záujem ministra životného prostredia** Slovenskej republiky stretnúť sa so zástupcami petičného výboru, ktorí sú proti navrhovanej činnosti. Podľa vyjadrenia ministra „... rokovania budú naďalej pokračovať“.

Na základe vyššie uvedených faktov, týmto oznámením považujeme Vašu petíciu z hľadiska zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov za zodpovedanú.

S pozdravom

Ing. Zuzana Domsitzová
vedúca oddelenia